

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра _____

механізації сільського господарства _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан аграрного факультету

Лілія МАРТИНЕЦЬ

«24» жовтня 2023 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти _____

доктор філософії

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
аграрний	21 Ветеринарна медицина	211 Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина

Розробник: Мартинець Л.А., професор, д-р пед. наук, проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії):
механізації сільського господарства

(назва кафедри)

Протокол № 2 від 27 вересня 20 23 р.

В.о. завідувача кафедри (голова предметної комісії):

Поляков А.М.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

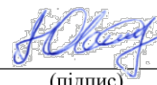
Схвалено методичною комісією факультету:

аграрного

(назва факультету)

Протокол № 10 (2) від 12 жовтня 20 23 р.

Голова методичної комісії:

Овчаренко О. А.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогічна практика» складена відповідно до освітньої програми підготовки «доктор філософії» галузі знань 21 «Ветеринарна медицина» формує інтегральну, загальні компетентності та програмні результати навчання, якими оволодіють здобувачі вищої освіти.

Мета вивчення навчальної дисципліни – оволодіти сучасними методами, формами та засобами навчання і виховання, забезпечити зв'язок між науково-теоретичною і практичною підготовкою аспірантів, формувати у них систему компетентностей в умовах реального освітнього процесу.

Завдання вивчення дисципліни:

- закріплення й поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання в аспірантурі;
- отримання уявлень про діяльність кафедри на посаді науково-педагогічного працівника у період проходження практики;
- набуття досвіду проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять;
- засвоєння та аналіз норм законодавства про освіту та підзаконних нормативних актів, якими регулюється освітня діяльність у вищій школі;
- впровадження результатів дисертації в освітній процес;
- формування педагогічних здібностей на основі первинного досвіду практики;
- ознайомлення з основами ораторської та педагогічної майстерності;
- формування навичок самоосвіти і саморозвитку.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки:

- дисципліни, що передують: «Організація навчального процесу у вищій школі», «Методологія наукових досліджень у ветеринарній медицині», «Філософія наукового пошуку».

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітніх програм спеціальностей 211 «Ветеринарна медицина»:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність володіти методологією наукових досліджень у галузі ветеринарної медицини, виявляти і розв'язувати наукові задачі та практичні проблеми з використанням та глибоким переосмисленням наявних і створенням нових цілісних знань, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї щодо освітньої діяльності, а також здійснювати діагностику, лікування та профілактику патологій заразної і незаразної етіології та збереження довкілля.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність до критичного аналізу та оцінювання сучасних наукових досягнень у вирішенні освітнянських, наукових та практичних завдань.

ЗК3. Здатність до абстрактного креативного мислення, виявлення, отримання, систематизації, синтезу й аналізу інформації з різних джерел із застосуванням сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності.

ЗК5. Здатність до генерування нових ідей та прийняття обґрунтованих рішень для досягнення поставлених цілей.

ЗК7. Здатність до участі у роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.

ЗК9. Здатність здійснювати виробничу діяльність, зберігаючи природне та культурне надбання, ефективно працювати в команді, спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань.

СК11. Здатність здійснювати фаховий аналіз різних інформаційних джерел, авторських методик, конкретних освітніх, наукових та професійних матеріалів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач має набути таких **програмних результатів навчання:**

ПРН6. Знати принципи організації, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел під час підготовки до занять, застосування активних методик викладання.

ПРН7. Розуміти шляхи впровадження результатів наукових досліджень з ветеринарної медицини у виробництво, навчальний процес та науку.

ПРН9. Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень та прийняття рішень, вміти мотивувати співробітників рухатися до спільної мети.

ПРН14. Проводити професійну інтерпретацію отриманих матеріалів на основі сучасного програмного забезпечення.

ПРН18. Мати досвід роботи в команді, навички міжособистісної взаємодії.

ПРН20. Здійснювати організацію практичних і лабораторних досліджень з ветеринарної медицини відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.

ПРН21. Оформити результати досліджень у вигляді дисертаційної роботи та здійснити її прилюдний захист.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	вечірня форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <i>21 Ветеринарна медицина</i> Спеціальність <i>211 Ветеринарна медицина</i> Освітня програма <i>Ветеринарна медицина</i>	обов'язкова	
Змістових модулів – 3	Рівень вищої освіти: третій Ступінь освіти: доктор філософії	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: вечірня – 90 год. заочна – 90 год.		2	2
		Семестр	
		4	4
		Лекції	
		- год.	- год.
		Практичні	
		- год.	- год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
	Самостійна робота		
	90 год.	90 год.	
Тижневих годин для вечірньої/заочної форм навчання: аудиторних – 0 самостійної роботи здобувача – 4		Вид контролю: залік	

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ВСТУПНИЙ

Проходження інструктажу з техніки безпеки та охорони праці. Ознайомлення з основними видами робіт.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЗМІСТОВНИЙ

Педагогічна практика містить такі види робіт:

Організаційна (30 год.):

- ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в закладах вищої освіти;
- ознайомлення з освітньою програмою та навчальним планом спеціальності;
- відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних) керівника практики та/або досвідчених науково-педагогічних працівників кафедри.

Навчально-методична (20 год.):

- підбір та підготовка наочного матеріалу (презентацій, таблиць, малюнків, схем тощо) до проведення заняття;
- проведення практичних (семінарських, лабораторних) занять у присутності керівника практики;
- розробка завдань для поточного контролю знань студентів (тестів, запитань із повною відповіддю тощо).

Наукова (40 год.):

- підготовка та опублікування статті у науковому фаховому виданні України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ПІДСУМКОВИЙ

Підбиття підсумків. Оформлення звітної документації. Заповнення щоденника.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

3.1 Організацію практики здійснюють керівник педагогічної практики та науковий керівник аспіранта.

3.2 Керівник педагогічної практики:

- надає допомогу організаційного та методичного характеру навчальної взаємодії та з підготовки аспірантом календарного плану проходження практики, звіту про проходження практики, планів-конспектів проведення занять;
- відвідує заняття, закріплені за аспірантом та аналізує їх, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- перевіряє документацію, аналізує звіти аспірантів;
- готує відгук-характеристику на аспіранта за результатами проходження практики.
- здійснює загальний контроль за проведенням педагогічної практики.

3.3 Науковий керівник:

- добирає тематику занять та навчальні групи для проведення та відвідування занять;
- надає консультацію з питань змісту навчальних занять;
- контролює роботу аспіранта, відвідування та проведення ним занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- перевіряє документацію, аналізує звіти аспірантів.

3.4 Зміст і період проходження практики визначаються календарним графіком педагогічної практики аспіранта. Календарний графік педагогічної практики визначається в щоденнику педагогічної практики аспіранта, візується науковим керівником, керівником педагогічної практики.

3.5 Після проходження педагогічної практики аспірант подає керівнику педагогічної практики такі документи:

- щоденник практики;
- звіт з проходження педагогічної практики, у т.ч. план-конспект одного із проведених навчального заняття.

3.6 Зазначені документи подаються на рецензування керівнику педагогічної практики на наступний день після проходження аспірантами практики.

3.7 Керівник педагогічної практики подає до відділу аспірантури висновок керівника педагогічної практики, щоденник аспірантів протягом десяти робочих днів після захисту аспірантами практики.

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При проходженні практики застосовуються традиційні: пояснення, бесіда, інструктаж, розповідь та інтерактивні методи навчання: круглий стіл, «експертна оцінка» тощо.

Основні види самостійної роботи, передбачені при проходженні педагогічної практики:

1. Підготовка до навчальних занять.
2. Опрацювання та вивчення літератури для написання наукової статті.

3. Робота з інформаційними ресурсами сайту Університету (пошук та обробка інформації).

4. Підготовка звітної документації (щоденник практики та план-конспект заняття).

5. ФОРМИ КОНТРОЛЮ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Основна форма контролю: залік.

Основні методи оцінювання: спостереження за практичною діяльністю здобувача (організаційна, навчально-методична, наукова роботи); оформлення документації з практики; презентація результатів виконаних завдань.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється відповідно до методики накопичення балів за результатами поточного контролю (див. табл. 5.1).

Таблиця 5.1 – Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль (100 балів)						
Змістовий модуль 1 (max 5 балів)	Змістовий модуль 2 (max 80 балів)			Змістовий модуль 3 (max 10 балів)		Захист практики (max 5 балів)
Проходження інструктажу з ТБ та ОП	Організаційна робота	Навчально-методична робота	Наукова робота	Оформлення щоденника	Складання плану-конспекту заняття	Презентація результатів
5	10	30	40	5	5	5

Таблиця 5.2 – Взаємозв'язок між результатами навчання та обов'язковими видами навчальних робіт спеціальності 211 Ветеринарна медицина

Результати навчання	Види робіт				
	Проходження інструктажу з ТБ та ОП / Організаційна робота	Навчально-методична робота	Наукова робота	Оформлення документації з практики	Презентація результатів практики
ПРН6. Знати принципи організації, форми здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних	+	+			

джерел під час підготовки до занять, застосування активних методик викладання.					
ПРН7. Розуміти шляхи впровадження результатів наукових досліджень з ветеринарної медицини у виробництво, навчальний процес та науку.			+		
ПРН9. Бути здатним приймати обґрунтовані рішення, саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за достовірність і новизну власних наукових досліджень та прийняття рішень, вміти мотивувати співробітників рухатися до спільної мети.	+				+
ПРН14. Проводити професійну інтерпретацію отриманих матеріалів на основі сучасного програмного забезпечення.			+	+	
ПРН18. Мати досвід роботи в команді, навички міжособистісної взаємодії.		+			+
ПРН20. Здійснювати організацію практичних і лабораторних досліджень з ветеринарної медицини відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.		+	+		
ПРН21. Оформити результати досліджень у вигляді дисертаційної роботи та здійснити її прилюдний захист.			+	+	

Критерії оцінювання

«відмінно»:

- звіт про проходження практики і щоденник практики оформлені у відповідності до вимог і подані до захисту у визначений термін;
- звіт містить елементи новизни, має практичне значення;
- здобувач оволодів навиками організаційної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій;
- відповідь здобувача на питання вичерпна;
- відгук керівника позитивний.

«добре»:

– звіт з практики розкритий, але мають місце окремі недоліки неприципового характеру;

– недостатньо використані в процесі аналізу матеріали звітності;

– мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту, щоденника;

– здобувач на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання.

«задовільно»:

– мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника;

– допущені граматичні та стилістичні помилки;

– мають місце неточності при проведенні аналізу;

– на захисті здобувач продемонстрував задовільні знання;

– відповіді на запитання неточні або неповні.

«незадовільно»:

– звіт про проходження практики та щоденник практики оформлені з численними помилками або не в повному обсязі;

– на захисті здобувач проявив повне незнання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання.

Таблиця 5.3 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка, диф. залік	Залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно без можливості повторного складання	не зараховано без можливості повторного складання

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник Київ : ЦНЛ, 2018. 384 с.
2. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
3. Мартинець Л.А. Педагогіка вищої школи: конспект лекцій. Вінниця, 2020. 52 с.

Допоміжна література

1. Зайченко І.В., Теслюк В.М., Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи : підручник / За ред. проф. І.В. Зайченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 484 с.
2. Інноваційні технології навчання: Навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / [Кол. авторів; відп. ред. Бахтіярова Х.Ш.; наук. ред. Арістова А.В.; упорядн. словника Волобуєва С.В.]. К. : НТУ, 2017. 172 с.
3. Пальчевський С.С. Педагогіка: навч. посіб. 3-є вид. Київ : Каравела, 2018. 496 с.
4. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
2. Закон України «Про освіту» від 01.07.2014 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.